

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
на 2012-2022 роки

«УХВАЛЕНО»

Рішенням Вченої ради
ЧНУ імені Ю. Федьковича
Протокол № 12 від «25» грудня 2012 р.
зі змінами внесеними рішенням
Вченої ради ЧНУ ім. Ю. Федьковича
протокол № 12 від 26.12.2013 р.

I – Основні положення

1.1. Концепція розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2012-2022 роки (далі – Концепція) є документом, що визначає основні параметри розвитку Університету на найближчі десять років, забезпечуючи його системний і цілеспрямований характер.

1.2. Концепція розроблена з метою встановлення пріоритетів (стратегічних напрямів), принципів, завдань і механізмів розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (далі – Університет) на 2012-2022 роки як класичного вищого навчального закладу IV рівня акредитації, який здійснює підготовку, перепідготовку й атестацію фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів, науково-педагогічних і наукових кадрів, як з відривом, так і без відриву від виробництва, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, відповідний рівень кадрового і матеріально-технічного забезпечення, сприяє поширенню наукових знань та здійснює культурно-просвітницьку діяльність.

1.3. Концепція ґрунтується на основі положень:

- Конституції України;
- Закону України “Про освіту”;
- Закону України “Про вищу освіту”;
- Національної доктрини розвитку освіти, затвердженої Указом Президента України від 17 квітня 2002 р. № 347/2002;
- Національної стратегії розвитку освіти на 2012-2021 роки;
- Указу Президента України “Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні” від 4 липня 2005 р.;
- Указу Президента України “Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні” від 30 вересня 2010 р.;
- Постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій” від 23 листопада 2011 р. №1341;
- Програми економічних реформ Президента України на 2010-2014 рр.;
- Статуту Університету.

1.4. Концепція має таку структуру:

- I. Основні положення;
- II. Пріоритети розвитку;
- III. Принципи розвитку;
- IV. Мета та завдання розвитку;
- V. Механізми розвитку.

II – Пріоритети розвитку

2.1. Університет у своїй діяльності зорієнтований на збагачення національно-історичних культурно-освітніх традицій і максимальне використання соціокультурних, соціально-економічних та регіональних можливостей м. Чернівці, Чернівецької області та прилеглих районів сусідніх областей.

2.2. **Основними орієнтирами** для розвитку Університету на 2012-2022 роки є:

- візія Університету;
- місія Університету;
- пріоритети розвитку (стратегічні цілі) Університету.

2.3. **Візія** Університету – цілісна система підготовки та підвищення кваліфікації освітянських кадрів Чернівецької області, що відповідає наявним суспільним потребам, формує майбутні потреби та є конкурентоздатною на ринку освітніх послуг України.

2.4. **Місія** Університету – сприяти розвиткові системи освіти та науки Чернівецької області шляхом підготовки, перепідготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства.

Завдання:

- надавати високоякісну університетську освіту, яка будується на принципах гуманізації та толерантності, демократизації, практичності і прагматичності, неперервності і варіативності, адаптивності та оптимальності;
- забезпечувати підготовку висококваліфікованих фахівців для органів державної влади, виробництва, освіти, науки і культури, здатних постійно навчатися впродовж життя;
- всебічно розвивати фундаментальні й прикладні наукові дослідження;
- виховувати гармонійно розвинену особистість, патріота української держави як складової частини світового співтовариства;
- формувати соціально активну толерантну людину з високими духовними якостями, яка здатна до саморозвитку і самовдосконалення;
- забезпечувати високу функціональність молоді в умовах, коли зміна ідей, знань і технологій відбувається набагато швидше, ніж зміна покоління людей;
- виробляти у студентів здатність до свідомого й ефективного функціонування в глобалізованому, інформаційному суспільстві, в умовах зростаючої комунікативності життя та інформаційної насиченості середовища життєдіяльності, навчити студентів вчитися протягом усього життя;
- поступово інтегруватися у світовий освітянський простір, одночасно зберігаючи кращі традиції вітчизняної системи освіти.

Регіональна місія Університету полягає в тому, що він повинен стати провідним центром науки, освіти та культури Буковині.

Соціальна місія Університету полягає у формуванні прогресивної, демократичної, гуманістичної, соціально-політичної думки.

Стратегія розвитку Університету передбачає розробку низки окремих програм: розвитку науки, дистанційної освіти, системи неперервної освіти, розвитку наукової бібліотеки, маркетингу освітніх послуг, мультикультурної освіти. Також завершення програми інформатизації процесу навчання та

викладання, процесу управління Університетом, діяльності всіх підрозділів і середовища функціонування Університету.

2.5. Пріоритети (стратегічні цілі) розвитку Університету:

- Підвищення якості освітніх послуг Університету та забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним фаховим стандартам та вимогам Болонського процесу.
- Модернізація курикулуму (навчальних планів, програм, змісту навчання) Університету.
- Запровадження в Університеті інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання.
- Посилення науково-експертного супроводу розвитку системи освіти Чернівецької області.
- Забезпечення ефективної взаємодії та співпраці із замовниками і клієнтами послуг Університету.
- Активізація діяльності Університету в міжнародному та європейському освітньому просторі.

III – Принципи розвитку

- гуманізація освіти;
- студентоцентризм;
- партнерство;
- відповідність суспільним потребам;
- ефективність, результативність і економічна доцільність діяльності;
- інноваційність та орієнтація на інноваційні технології;
- мобільність студентів, викладачів, наукових працівників;
- цілісність;
- сталість;
- відповідність світовим і вітчизняним стандартам якості освіти;
- забезпечення справедливого доступу до вищої освіти;
- відкритість.

IV – Мета та завдання розвитку

4.1. Основною метою цієї Концепції є розробка заходів для забезпечення умов з підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації. У відповідності до вимог визначених Національною стратегією розвитку освіти на 2012-2021 роки та Програми економічних реформ Президента України на 2010-2014 рр., Університет нового типу покликаний виконувати завдання щодо підвищення конкурентоспроможності вітчизняної освіти, інтеграції системи української освіти в єдиний європейський освітній простір.

4.2. Світовий рівень якості освіти й наукових досліджень є загальнонаціональним пріоритетом, і його забезпечення є першочерговим завданням Університету. Єдність розвитку освіти й науки є визначальним чинником реформування суспільства.

Основними завданнями Університету в освітній сфері є:

- Інституційний розвиток Університету

Місце Університету, нові завдання, які перед ним стоять, вимагають інституційних, структурних змін у ньому, а також підвищення ефективності управління ним. При цьому необхідно:

1. Відкривати нові спеціальності, які відповідають потребам держави, особистості та суспільства;
2. Поєднувати колегіальність із персональною відповідальністю за доручену справу, підвищувати ефективність роботи Вчених Рад, ректорату, деканатів, всебічно розвивати самоврядування;
3. Передбачити систематичну звітність про роботу та контроль за прийнятими рішеннями на рівні ректорату і деканатів, регулярні звіти керівників структурних підрозділів про свою роботу на ректоратах, Вченій та методичній Радах;
4. Удосконалити вертикальну управлінську структуру (ректорат - деканат - кафедри);
5. Забезпечити планомірність структурної перебудови управління, створення нових структурних підрозділів (інститутів, факультетів, кафедр);
6. Підвищити роль кафедр, активізувати їх інноваційну навчальну й наукову роботу;
7. Відкривати нові кафедри, які відповідали б новим спеціальностям. Завідувачами кафедр призначати докторів наук, професорів, які є засновниками власних наукових шкіл, що відповідають профілям кафедр;

- Підвищення якості освітніх послуг Університету та забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним фаховим стандартам і вимогам Болонського процесу:

1. Постійно здійснювати модернізацію університетської освіти відповідно до вимог часу й інтеграції в європейський освітній простір;
2. Удосконалювати ступеневу освіту, реалізувати європейську систему академічних ступенів “бакалавр - магістр” з урахуванням потреб ринку праці й кожної особистості та вимог Болонського процесу;
3. Відповідно до вимог ринку освітніх послуг відкривати нові перспективні спеціальності й спеціалізації, розширити номенклатуру спеціальностей заочної та дистанційної освіти;
4. Продовжувати впровадження у навчальний процес Університету кредитно-трансферної системи;
5. Вдосконалювати процедуру адаптації варіативних складових програм підготовки фахівців з урахуванням потреб ринку праці та запитів роботодавців;
6. Розширити спектр послуг довузівської підготовки;
7. Проводити моніторинг роботи факультетів, кафедр з питань організації навчального процесу з подальшим аналізом та встановленням рейтингу їх діяльності;

8. Систематично проводити наради-семінари з заступниками деканів з навчально-методичної роботи, головами методкомісій з питань ефективності організації навчально-виховного процесу;
9. Забезпечити відповідність освітніх послуг державним стандартам і європейським вимогам до якості знань при входженні в єдиний освітній простір. Поступово впроваджувати Європейську систему тестів і стандартів перебудови схеми організації навчального процесу;
10. Розробити маркетингову стратегію просування на ринку своїх освітніх послуг та ринку праці, вивчати ситуацію та узгодження потреб цих ринків: пошуку соціальних партнерів, замовників кадрів, створювати для них систему освіти дорослих;
11. Продовжувати моніторинг оцінки студентами якості освітніх послуг Університету;
12. Вдосконалювати системний підхід щодо рейтингу викладачів Університету та його врахування для мотивації науково-педагогічного персоналу;
13. Посилити практико-орієнтоване спрямування навчання в Університеті шляхом тісної співпраці з фахівцями баз практик;
14. Проводити моніторинг формування контингенту та аналіз відрахування, переведення та поновлення студентів;

- Модернізація курикулуму (навчальних планів, програм, змісту навчання) Університету:

1. Здійснювати аналіз наявних навчальних планів і програм Університету з метою їх систематизації, узгодження, актуалізації змісту відповідно до потреб системи освіти Чернівецької області та забезпечення наступності підготовки фахівців і випереджувальної ролі освіти в суспільному розвитку;
2. Розробити та запровадити в Університеті підготовку фахівців з напрямів підготовки з врахуванням регіональних потреб та запитів;

- Запровадження в Університеті інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання:

1. Забезпечити впровадження державних, галузевих і університетських стандартів підготовки фахівців з урахуванням європейського рівня вимог до якості вищої освіти;
2. Модернізувати навчальні плани, забезпечуючи їх зближення з навчальними планами європейських та інших університетів світу;
3. Забезпечити впровадження європейської кредитно-трансферної системи організацій навчального процесу, що повинно сприяти мобільності студентів різних університетів на європейському освітньому просторі;
4. Впроваджувати стандартизовані методики кількісного та якісного оцінювання знань студентів, розробити методику та провести апробацію критеріїв оцінювання якості професійно-практичної підготовки випускників у форматі “Знання - уміння - навички”;

5. Формувати у студентів практичні навички з обраної спеціальності, удосконалювати зміст, форми й ефективність навчальних і виробничих практик; гармонійно поєднувати теоретичні знання з практичними вміннями; сформувати бази даних підприємств й організацій щодо проходження практичної підготовки студентів;
6. Підвищити роль самостійної роботи студента й консультацій викладачів-менеджерів навчального процесу. Сприяти тому, щоб навчання ставало більш індивідуалізованим, спрямованим на потреби конкретного студента, більш актуальним, максимально наближеним до реальних потреб суспільства, значно глибшим та прагматичним;
7. Забезпечити інформатизацію процесу навчання і викладання, яка сприятиме зростанню якості освітянських послуг і конкурентоспроможності Університету;
8. Постійно оновлювати програмне та навчально-методичне забезпечення процесу навчання з урахуванням сучасних вимог, актуальності та поповнювати сервер Університету навчальними і науково-методичними матеріалами, забезпечити доступ до нього всіх структурних підрозділів; використовувати можливості Інтернет для організації системи дистанційного навчання на основі телекомунікацій, застосування мультимедіа в дистанційному навчанні, а також створення навчальних курсів на основі Інтернет, Інтернет-лекцій зі зворотним зв'язком зі студентами;
9. Забезпечувати конкурентоспроможність випускників шляхом якісно-високої підготовки;
10. Створювати комп'ютерні технології навчання, спеціалізоване програмне забезпечення, мультимедійні електронні підручники;
11. Запровадити в Університеті дистанційну форму навчання;
12. Запровадити у навчальний процес Університету тренінгові технології з використанням інтерактивних методів навчання дорослих на основі особистісно та компетентісно орієнтованого підходів;
13. Запровадити в Університеті єдиний внутрішній стандарт щодо створення навчально-методичних комплексів навчальних дисциплін і курсів;
14. Створити електронну бібліотеку в Університеті із забезпеченням віддаленого доступу до електронного каталогу й електронних джерел;
15. Вдосконалити в Університеті мережу інформаційно-ресурсних центрів;
16. Постійно вивчати стан і потреби щодо зміцнення й осучаснення навчальної бази;

- Розвиток наукового потенціалу:

1. Здійснювати підготовку кадрів для потреб Університету, Чернівецької області та України;
2. Розширювати форми науково-дослідної роботи через інтеграцію науки і вищої освіти, зокрема шляхом створення перспективних науково-дослідних підрозділів;
3. Забезпечувати підтримку існуючих і формування нових наукових шкіл;

4. Здійснювати підтримку наукових досліджень молодих учених і обдарованих студентів, проведення олімпіад, конкурсів студентських наукових робіт і розробок;

- Сприяння розвитку студентського лідерства та організації дозвілля:

1. Формувати позитивний імідж студента, який відповідає сучасним стандартам вищої школи;
2. Підвищувати культуру лідерського служіння та розвивати ініціативи студентів через систему студентського самоврядування;
3. Створювати умови для реалізації творчого потенціалу і соціальної активності студентів.

- Забезпечення інтернаціоналізації:

1. Реалізовувати міжнародну співпрацю у сферах освітньої та наукової діяльності;
2. Здійснювати організаційний розвиток Університету на основі провідного міжнародного досвіду;
3. Сприяти міжнародній сертифікації університету для забезпечення унікальності й високого попиту його освітніх послуг;
4. Розширювати діапазон пошуку іноземних партнерів (вищих навчальних закладів, дослідницьких установ, організацій та фондів) та підписання угод про співпрацю з метою надання професорсько-викладацькому складу та студентам ЧНУ можливості отримати міжнародний освітній та науковий досвід.

- Інформування громади та відкритість:

1. Поширювати інформацію про діяльність Університету, реалізацію його проектів, у тому числі й через постійну оперативну взаємодію з прес-службами органів державної влади та громадськими організаціями;
2. Організувати систематичну роботу університетських друкованих та електронних корпоративних ЗМІ і сайту Університету;
3. Забезпечувати виставкову діяльність Університету;
4. Рекламувати і просувати Університет та його структурні підрозділи на ринку освітніх послуг, формувати позитивний імідж Університету.

V. Основними механізмами розвитку Університету на 2012-2022 роки є:

- 5.1. Розвиток автономії Університету.
- 5.2. Прийняття нової редакції Статуту Університету.
- 5.3. Підвищення кваліфікації персоналу та корпоративної культури Університету.
- 5.4. Удосконалення соціального забезпечення співробітників Університету.
- 5.5. Запровадження сучасних інструментів менеджменту та організаційного розвитку.
- 5.6. Моніторинг якості системи освіти Університету.

- 5.7. Оптимізація структури Університету та розвиток матеріально-технічної бази.
- 5.8. Забезпечення обладнанням навчальних та наукових лабораторій.
- 5.9. Створення єдиного електронного інформаційно-комунікаційного середовища Університету.
- 5.10. Реалізація міжнародних освітніх проектів та участь у міжнародних освітніх програмах.
- 5.11. Посилення наукового потенціалу.